

je uit kunt rekken. Want we laten niet graag een stuk van K. S. liggen. Dat zullen onze lezers begrijpen. En dit natuurlijk vanwege de kwaliteit ervan. Waar een stuk van D. E. C. bijvoorbeeld niet bij haalt. Want het moet ons van het hart, dat we helemaal niet nieuwsgierig zijn naar de stukken van D. E. C. Maar wel naar die van K. S. Wat voor ons pleit, gelooven we.

Echter moet U van die kwaliteit van K. S.' stukken, in tegenstelling met die van D. E. C., nu weer niet een verkeerde voorstelling maken. En ook niet van onze begeerte om er zooveel mogelijk van te plaatsen. Want die komt waarlijk niet hieruit voort, dat we zoo nieuwsgierig zijn te weten wat K. S. ons weer te vertellen heeft. Die illusie moeten we U helaas ontnemen. Het is veeleer een nieuwsgierigheid naar wat we er zelf van terecht gebracht hebben.

U zult dit pas begrijpen als we U iets naders vertellen over de kwaliteit der stukken, die we wekelijks binnen krijgen. We maken daar altijd heel wat met mee. Het begint al als we een heele dikke enveloppe, die naar haar uiterlijk te zien, al meerdere reizen door Nederland of daarbuiten gemaakt heeft, op ons bureau gedeponeerd krijgen. Daar haal je dan een heele pluriforme massa uit. Pluriform in elk opzicht. Het eenige „uniforme“ wat je er aan ziet, is, dat het allemaal papier is. Maar verder gaat de overeenkomst niet. Er is allereerst verschil in grootte. Dat varieert tusschen een vel zoo groot als een Reformatieblad, dat we aan één kant bedrukt altijd naar prof. Schilder toesturen en dat we daarna aan den anderen kant „beschreven“ weer terugkrijgen en een snippertje met een paar regels erop uit de een of andere krant geknipt. Dat dwarrelt en schuift dan allemaal door en over elkaar als je het geval begint te ontleden en te ordenen. Vervolgens is er verschil in papier-dikte. Er is bij zoo dun als boterhampapier, maar er is ook bij zoo dik als een dure ondertrouwkaart (in welk geval het altijd prettig is na te gaan wie er van K. S.' kennis in het huwelijksbootje stapten). En daartusschenin variëren allerlei soorten pakpapier. Soms komt er ook het een of ander boek van zoo'n 3 à 400 jaar oud opdagen, vol papiertjes, die dan nadere inlichtingen verschaffen welke stukjes uit dat onmogelijke oud-hollandse schrift overgenomen moeten worden. Maar het grootste verschil, dat deze pluriforme papieren ons te zien geven, hebben we U nog niet genoemd. Dat is het schrift, als we dat zoo noemen mogen, dat ze bevatten. Dat is ook wel zoo rijk geschakeerd, zoowel wat het soort betreft als de richting die het neemt, en de volgorde, die aangehouden moet worden. Het soort schrift: begin „getypt“, vervolg „geschreven“, slot met een potloodstompje gekrabbeld. Ook daartusschen zijn weer veel variaties mogelijk, waarbij het vaak niet mogelijk is het „getypte“ en „geschrevene“ en gekrabbelde van elkaar te onderscheiden. Het een gaat in het ander op. Richting: naar alle kanten, rondom en nog eens terug. En de daaruit voortvloeiende volgorde: soms moet je in het midden beginnen en zoo draaiende naar boven werken om vandaaruit naar beneden door te stooten. U vindt hieronder wat verdund bewijsmateriaal, waarbij U wel gelieve te bedenken, dat we in onze keuze zeer betamelijk, om in de terminologie van ds Visée te blijven, gehandeld hebben. Je hangt nu eenmaal niet je vuilste wasch buiten.

Dat wij daar nog iets van terecht brengen, U begrijpt het, is ons een wekelijksche vreugde. Iederen keer als we de eerste gedrukte „Reformatie“ mogen inzien, stijgt onze waardeering. Voor onszelf, zult U nu wel verstaan. Maar niet minder voor die prima zettters, waarvan er één het leeuwenaandeel in „De Reformatie“ heeft. Ja voor dien zetter hebben we diep respect. Met vreugde ontvangt hij altijd maar weer de kopij. Al rijzen zijn haren soms te berge. Wat overigens heel vlug in zijn werk gaat. Hij heeft n.l. dezelfde kuif als C.V. De Vlamingen noemen dat „gestreuveld“ haar. (De bekende dichter Stijn Streuvels heeft ook zulk haar. Vandaar dat hij dit pseudoniem koos.) We hebben dien zetter voor deze gelegenheid gevraagd hoe hij zich voelt achter zoo'n lawine K. S.' kopij.

„Ach, wat zal ik ervan zeggen“, zei hij, „het is altijd weer opnieuw een zwaar gevecht. Als ik de Reformatie-kopij binnen krijg en ik zie de initialen „K. S.“ staan, dan maak ik er tegelijk maar van: S. K.: smerige kopie. Dan ben je op alles voorbereid. De prof. is van gedachte, dat ik alle kerkvaders en verdere oudere heeren ken, benevens Grieksch, Latijn, Hebreeuwsch, enz. Heelemaal bar is het, als de kopij ter correctie terug moet naar den prof. Zijn speelsche geest brengt dan weer zooveel veranderingen aan, dat je soms denkt, dat

het den verspreider. maar wij wel niet...
PUBLIEKE PUNT van plaats taal niet. Het komt

Open. op de foordeas Bos verblazen, dat een openbare
jeloofstaal (door hem niet de jeloofstaal niet
orband. Toch verstaan. Toch neemt u de 9,
hoevel u in in liter jeloofstaal (publiek verbroederen
Het komt een collage postkade (verschillen, slot
gejorner in de heemel; in dat klopt niet
met foordeas „jeloofstaal“ van 24, die hij toch
jeloofstaal heeft. Het is niet te... (want foordeas sloep in (bewaard) zonde.)
kengelen zied van andere, dat u niet meer (komer? bel
het (u en graag was eens
alle... foordeas hote: o Heere, berijdt ons van
... verblazen (!!) en jeloofstaal. Leg u een
hardop. dat u allen die in 24 dachten a
deden, als toen (den jeloofstaal) van hante om volk
de... objective jeloofstaal van jeloofstaal, dat een jeloofstaal
mit... Schrijff... En op... volk... jeloofstaal
d. Schrijff... jeloofstaal van jeloofstaal, dat een jeloofstaal

hij altijd kwaad is over wat hij gisteren geschreven heeft. Dan is het met recht een reformatie van de (nog niet gedrukte) „Reformatie“. Hieruit mogen de lezers zien, dat „De Reformatie“ haar grootste reformatie ondergaat, als ze nog niet gedrukt is, en dat de prof. er altijd op uit is, eerst zichzelf te reformeeren. En toch, als ik dan weer een stuk gezet heb, maak ik van de S. K. toch maar weer K. S., want het was weer één van zijn vele K(laroen) S(tooten). Daarom: de rook van de Paaispij zij tusschen ons.“ De zetter, die ook dichter is, gaf toen nog de volgende poëtische ontboezeming:

Geleerde heeren, theologen,
Heb meelij met des zettters oogen.
Schrijft alstublieft zooals het was,
Toen U zat L.O. vijfde klas.

Maar nu de zaken inzake K. S.' kopij-kwaliteit zoo staan, is het U allen duidelijk geworden, waarom we heelemaal niet nieuwsgierig zijn naar D. E. C. D. E. C.'s kopij ziet er welverzorgd uit. Tenminste tot voor kort. Eerst schreef hij zelf. Doch dat eischte twee brillen. Dat is nu voorbij. D.E.C. heeft n.l. een particulier secretaris. Hij kan dat betalen. Maar daarom blijven de stukken van D. E. C. ook ten volle van hem. Waar wij eigenlijk niet het minste belang bij hebben. De stukken van K. S. zijn ons lief. Hoe taaler ze zijn hoe liever ze ons worden. We bereiden ze toe alvorens ze smakelijk in de krant verschijnen. Het is allemaal gesneden koek, als het eenmaal zoo ver is. Alles welverzorgd op mooi „Reformatie“-papier. En daardoor gemakkelijk te verwerken. En licht verteerbaar.

Ja, we denken er toch eigenlijk precies over als onze zetter. Wanneer we weer een artikel van prof. Schilder in handen krijgen, op welke manier ook op wat voor soort papier geschreven, dan zien we hem als het ware aan het werk. Waar hij werkt doet er niet toe. Op zijn studeerkamer of in een drukke treincoupé of ergens op een brugleuning of in een stuurmanskajuit op de Wester-Schelde, als hij gaat schrijven, maakt het voor hem niets uit waar hij zit of staat of ligt. Daar gaat de gedachtenstroom. De hand kan de gedachten nauwelijks bijhouden, de woordenstroom bruist er uit. Een geniale zinsbouw. Feilloos van taal schier. Massief. En toch bewegelijk door de velerlei variaties van lettersoort: kapitaal, cursief, gespattig, vet. De schoonheid van onze taal bewarend: beslist geen nieuwe spelling! Maar boven dit alles uit, iemand die wijsheid spreekt, die niet van hier is, doch van boven komt. Tenslotte stappen we met vreugde over die kopij-strubbelingen heen, omdat we hier, niet in de eerste plaats een weten-

schappelijk man, maar een wijze aan het woord hooren, die wijsheid spreekt, waarvan Jacobus zegt (en hier nemen we het woord van ds Visée nog eens op), dat ze ook is: epietkēs (3:17): bescheiden, vriendelijk, toegevend, inschikkelijk. D.i., die den tegenstander aan het woord laat komen, die niemand doodzwijgt, maar die alle bedenkingen steeds weer opnieuw toetst aan het Woord Gods. Met eindeloos geduld. Maar ook met groote haast.

Kijk, wie dat altijd maar weer doet kan eigenlijk geen mooie letters schrijven op mooie stukjes papier. H. H. v. d. L.

Eén of twee?

„Er zijn twee Schilders...“
K. S. I is een bedeesd, schier verlegen, mensch, die in een hoek van een consistoriekamer, zonder drukte, naar den kansel verlangt, waar hij pas recht in zijn element is. Een geestig-goedmoedig mensch ook, die van humor houdt en lachen kan, als iemand anders, met het geheele lichaam!

Maar K. S. II is een ander, ja, een ander! Die kruipt met een hoofd, rood van opwinding, en oogen, fonkelend van toorn, achter een bureau, klimt in de pen en scheldt een heele „Reformatie“ vol...!

K. S. II is niet dezelfde als K. S. I. En geef mij dien eersten Schilder maar...!”

Zoo ongeveer sprak eens een broeder, die inmiddels den broederband verbroken heeft en weer is heengegaan naar een gemeenschap, die geen enkelen K. S. meer dulden kon. En aan zijn woorden werden wij herinnerd, toen het tweetal hier gepubliceerde foto's ons onder oogen kwam. Want indien die woorden waar zijn, dan zijn het deze foto's, die de waarheid van die woorden schijnbaar komen bevestigen. Zie ze aan en zeg ons dan: Herkent ge K. S. I in K. S. II?

En toch, wie K. S. ook maar eenigszins kent (en dat sluit tegelijk in: wie hem liefheeft), herkent hem in beide, den éénen, steeds denzelfden, K.S. En die spreker van zooeven bewijst alleen maar, dat hij nog nooit iets van K. S. begrepen heeft en hem dus ook niet kan waardeeren. Want wij, die hem mochten zien en hooren op den kathedraal tijdens college en in de proffenkammer tijdens tentamen en hem óók mochten lezen in de nu jubilerende „Reformatie“, zijn er iets van gaan verstaan, dat die hierboven geschetste theorie over een eersten en een tweeden K. S. onhoudbaar is!

K. S. I
ken, am-
professor
op de ge-
gen moe-
tamen at-
K. S. I
reau, ma-
begin va-
devolle,
Reforma-
micus m-
uit, die r-
„Reform-
apostel-
ditatie s-
K. S.
onderwe-
geeft va-
theoloog
aan het
den gen-
waagt h-
mee te c-
ceert: „V-
K. S.
daarbij
van een
erkenne-
nu voor-
K. S., d-
het, wij-
bewogen

Uit
ondersch-
meebrac-
Toch
andere
geschen-
Dat c-
Wij n-
was een
In he-
Voor
Dat go-
zijde, w-
op elkar
We w-
wij aan
Ze is
want ze-
leeft zo
Maar
We z-
versche-
Echt
vrouw, l-
onvrien-
Trouw-
geest k-
We h-
als een
Onze
ze was
Voor
dingen.